Centraal Bureau voor de Statistiek
Centrum voor Beleidsstatistiek

Documentatierapport Pensioenaanspraken

Datum: *21 mei 2013*

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door het onderzoeksbureau of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het CBS betreft uitsluitend het gebruik van de microdatabestanden. Dat wordt als volgt geformuleerd:

"Eigen berekening [*naam onderzoeksbureau, c.q. opdrachtgever*] op basis van bij het CBS beschikbaar gestelde microdatabestanden betreffende Pensioenaanspraken, welke afkomstig zijn van het CBS."

Beschikbare bestanden

130521 Pensioenaanspraken 2005V6;

130521 Pensioenaanspraken 2006V4;

130521 Pensioenaanspraken 2007V3;

130521 Pensioenaanspraken 2008V3;

130521 Pensioenaanspraken 2009V1.

Versiegeschiedenis bestanden

Zie bijlage A Versiegeschiedenis

De gebruiker dient rekening te houden met de volgende *do's & don'ts*:

- Dit rapport is een conceptversie. Binnen enkele weken zal de definitieve versie beschikbaar zijn.
- Het bestand bevat niet de gehele Nederlandse bevolking, maar uitsluitend de personen vanaf 21 tot en met 64 jaar woonachtig in Nederland op de laatste vrijdag voor Kerst van het desbetreffende jaar. Het peilmoment van de pensioenaanspraken is 31-12 van het desbetreffende jaar.
- Het tweede-pijler-ouderdomspensioen is gebaseerd op een steekproef onder pensioenfondsen en verzekeraars, o.a. hierdoor zijn de geleverde aanspraken op persoonsniveau niet volledig. Alle geleverde bedragen zijn in gehele euro.
- De jaren 2005 tot en met 2008 zijn definitief. 2009 is voorlopig. De combinatie van RINPERSOON met RINPERSOONS identificeert een persoon. Dit zijn de sleutelvariabelen om met andere bestanden te kunnen koppelen.
- In hoofdstuk 3 wordt op het niveau van de variabele een indicatie van de kwaliteit gegeven.
- Vanaf 2012 is de koppelsleutel voor personen veranderd van SRTNUM en RIN naar RINPERSOONS en RINPERSOON. Het omzetten van de ene sleutel naar de andere wordt beschreven in het script <G:\ 8_Utilities\Tools\ koppelvariabelen gelijk zetten spss.sps>. Let vooral op het omzetten van RIN naar RINPERSOON omdat RINPERSOON wordt weggeschreven mét voorloopnullen.
- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan in de catalogus van het Centrum voor Beleidstatistiek onder de thema's Bevolking of Sociaal Statistisch Bestand. Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.

Inhoudsopgave

Bronvermelding *2*

Beschikbare bestanden *3*

1. Inleiding *7*

2. Toelichting op de samenstelling van de bestanden *8*

Microdatabestand 8

Aanspraken 8

Opgebouwde jaren 8

Opgebouwde aanspraak als annuïteit. 8

Opgebouwde aanspraak inclusief bijschatting 9

Opgebouwde aanspraak als kapitaal 9

3. Bestandsopbouw en toelichting *10*

Bestandsopbouw van het microdatabestand **10**

Kwaliteitsaanduiding 10

Toelichting op de variabelen **11**

RINPERSOONS en RINPERSOON 11

Voorkomende waarden van de variabelen **12**

Bijlage A Versiegeschiedenis *13*

1. Inleiding

Bij het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) worden microdatabestanden van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) beschikbaar gesteld voor gebruik door externe onderzoekers. Dit documentatierapport beschrijft de inhoud en structuur van de microdatabestanden.

- ‘130521 Pensioenaanspraken 2005V6’;
- ‘130521 Pensioenaanspraken 2006V4’;
- ‘130521 Pensioenaanspraken 2007V3’;
- ‘130521 Pensioenaanspraken 2008V3’;
- ‘130521 Pensioenaanspraken 2009V1’.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt allereerst de bestandsindeling gegeven. Daarnaast worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

Bij dit rapport is per bestand een bijlage met frequentietellingen beschikbaar. In deze bijlagen worden van de (semi-) continue variabelen de frequenties van de eerste en laatste vijf waarden gegeven. Met deze frequentietellingen kan tevens een beeld verkregen worden over de vullingsgraad van de verschillende variabelen, dat van belang kan zijn omdat niet altijd alle variabelen (volledig) gevuld zijn.

2. Toelichting op de samenstelling van de bestanden

Microdatabestand

Een record in het microdatabestand bevat informatie over de pensioenaanspraken per persoon. Een persoon kan maximaal één record in het microdatabestand hebben. Het bestand bevat RINPERSOON en RINPERSOONS als sleutel waarmee gekoppeld kan worden met andere bestanden.

Aanspraken

De tweede pijler aanspraken zijn afkomstig uit een steekproef onder pensioenfondsen en verzekeraars. Bij deze steekproef zijn pensioenfondsen ingedeeld in klassen (strata) met een vergelijkbare omvang van de technische voorziening[1]. De technische voorziening van alle pensioenfondsen is bij CBS bekend uit een registratie van De Nederlandse Bank (DNB).

De ophoging voor non–respons onder verzekeraars is eveneens gebaseerd op gegevens van DNB. De deelnemingen van één persoon bij verschillende pensioenfondsen zijn opgeteld. Informatie over de soort regeling kan niet in dit bestand worden opgenomen, omdat personen bij diverse fondsen pensioenopbouw kunnen hebben.

Alle pensioenbedragen zijn bruto en voor alle pensioenbedragen geldt dat uitgegaan is van de situatie op het peilmoment. Met toekomstige ontwikkelingen in het prijspeil, carrièreontwikkelingen, ontwikkelingen in de huishoudsamenstelling, indexaties van pensioenen, etc. is geen rekening gehouden.

Opgebouwde jaren

Som van de door pensioenfondsen opgegeven jaren waarover bij dat pensioenfonds pensioen is opgebouwd.

Opgebouwde aanspraak als annuïteit.

De aanspraak is rechtstreeks afkomstig uit de bronbestanden van pensioenfondsen. De toekomstige uitkering zal van de aanspraak afwijken door uitruil tussen pensioensoorten. De door pensioenfondsen en verzekeraars geleverde verdeling tussen ouderdomspensioen en andere pensioensoorten (bijvoorbeeld overbruggingspensioen) is gehandhaafd. Met als uitzondering het reeds ingegane nabestaandenpensioen, want dit is wel opgeteld bij de opgebouwde pensioenaanspraken.

Door pensioenfondsen of verzekeraars geleverde pensioenkapitalen zijn omgezet in annuïteit met gebruik van Besluit reken- en procedureregels waardeoverdracht (*Staatsblad 152, 2005*). De vaststelling van de rekenregels, de overlevingstafels en de

[1] De technische voorziening is de hoeveelheid kapitaal die een pensioenfonds nodig heeft om te voldoen aan alle bekende toekomstige pensioenverplichtingen.

gehuwdheidsfrequenties zijn te vinden in de bijbehorende Regeling rekenregels waardeoverdracht (*Staatscourant 22 maart 2005, nr. 50/pag. 11)*. Het kapitaal wordt geheel omgezet in ouderdomspensioen.

Na een echtscheiding kan na pensioneren een deel van ouderdomspensioenuitkering aan de ex-partner worden uitgekeerd. Met deze verevening is geen rekening gehouden. Bij een conversie wordt een aanspraak bij een echtscheiding omgezet in twee afzonderlijke aanspraken. Deze conversies zijn wel verwerkt.

Opgebouwde aanspraak inclusief bijschatting

Aanspraken die op microniveau zijn opgehoogd om te corrigeren voor het deel dat niet wordt waargenomen. Aan de hand van de totale technische voorziening zijn de randtotalen bepaald. Per persoon wordt een aandeel in de nog te verdelen pot toegewezen op basis van het aandeel in het totale fiscale loon en het aantal gemiste opbouwjaren. Voor het aantal gemiste opbouwjaren is 21 als beginleeftijd gekozen en is gecorrigeerd voor gemiste opbouwjaren door wonen in het buitenland.

Opgebouwde aanspraak als kapitaal

De aanspraak op ouderdomspensioen wordt met de standaard rekenregels contant gemaakt.

Gegevens op Statline

De cijfers zijn onder andere gepubliceerd in de statlinetabel:

Pensioenaanspraken van personen; kerncijfers

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw van het microdatabestand

Onderstaand volgt een lijst van alle variabelen in het microdatabestand.

Kwaliteitsaanduiding

Voor de jaren die definitief zijn (2005 tot en met 2008) geldt voor de variabelen B9_SUM tot en met G1_SCHATT kwaliteit is 1. Voor 2009 (voorlopige cijfers) geldt voor de variabelen B9_SUM, C1_OMR en D1_OMR kwaliteitsaanduiding 2 en voor de variabelen C1_SCHATT en G1_SCHATT kwaliteitsaanduiding 1.

De variabelen RINPERSOONS en RINPERSOON zijn vaste gegevens en krijgen dus geen kwaliteitsaanduiding.

- ‘kwaliteitsaanduiding is niet nodig; bijvoorbeeld bij hulpvariabelen’

1. ‘variabele is plausibel, gebruikt in publicaties’;
2. ‘variabele is plausibel en bevat voorlopige cijfers'
3. ‘onbekend, naar de variabele is nog niet gekeken’.

Het microdatabestand is geen officieel vastgesteld publicatiebestand. De gegevens met kwaliteit 1 kunnen afwijken van de gepubliceerde cijfers op StatLine, de elektronische databank van het CBS.

Nr	*Variabele & label*	*Format*	*A/N*
1	RINPERSOONS Soort rinpersoon	Tekst	1
2	RINPERSOON Samen met rinpersoons is dit de persoon	Tekst	9
3	B9_SUM Opgebouwde jaren	Getal	9
4	C1_OMR Opgebouwde aanspraak als annuïteit	Getal	10
5	C1_SCHATT Opgebouwde aanspraak inclusief bijschatting	Getal	9
6	D1_OMR Opgebouwde aanspraak als kapitaal	Getal	10
7	G1_SCHATT Te bereiken aanspraken	Getal	9

Toelichting op de variabelen

RINPERSOONS en RINPERSOON

Bronbestanden die aan het CBS geleverd worden, bevatten doorgaans als persoons-identificator het burgerservicenummer. Het burgerservicenummer wordt als zeer identificerend beschouwd en daarom vervangt het CBS dit nummer door een intern persoonsidentificatienummer, het betekenisloze RIN-nummer.

Een microdatabestand is voorzien van de door het CBS toegevoegde variabelen soort identificatiecode (RINPERSOONS) en identificatienummer (RIN), die samen het burgerservicenummer vervangen. Records met een burgerservicenummer dat is teruggevonden in de GBA, zijn voorzien van een geldig RIN-nummer. Deze records hebben de waarde 'R' op RINPERSOONS gekregen.

De overige records bevatten een burgerservicenummer dat niet is teruggevonden in de GBA. Afhankelijk van de situatie hebben zij de waarde 'F' of 'S' op RINPERSOONS gekregen. Indien het burgerservicenummer ongeldig is, dat wil zeggen niet voldoet aan de 11-toets, dan wordt het burgerservicenummer onveranderd overgenomen in het veld RINPERSOON en krijgt RINPERSOONS de waarde 'F'. Vooral de waarden '0' en '999999999' komen vaak voor als ongeldig burgerservicenummer. Indien het burgerservicenummer geldig is maar niet wordt teruggevonden in de GBA, dan wordt het burgerservicenummer versleuteld via een vaste formule en krijgt RINPERSOONS de waarde 'S'.

De combinatie van RINPERSOONS 'R' en RINPERSOON identificeert een persoon. Evenzo kan worden aangenomen dat personen met RINPERSOONS 'S' een unieke waarde op RINPERSOON hebben gekregen. De meest voorkomende reden dat zo'n persoon wel een geldig burgerservicenummer heeft maar niet in de GBA staat ingeschreven, is namelijk dat hij of zij in het buitenland woont. Door immigratie kan een persoon het ene jaar niet en het volgende jaar wel in de GBA staan ingeschreven. Records met RINPERSOONS 'F' duiden op een ongeldig burgerservicenummer; met deze records zijn geen personen te identificeren. Records met RINPERSOONS 'F' zijn daarom niet geschikt voor het koppelen aan andere bestanden of aggregeren op persoonsniveau.

Als een microdatabestand meerdere records per persoon bevat, dan kan voor RINPERSOONS 'R' en RINPERSOONS 'S' worden aangenomen dat records met eenzelfde RIN-nummer dezelfde persoon aanduiden. Binnen één bestand is het geen probleem om records met RINPERSOONS 'R' of 'S' te aggregeren op persoonsniveau. Records met RINPERSOONS 'R' of 'S' kunnen ook worden gekoppeld aan records in een ander microdatabestand met dezelfde waarden op RINPERSOONS en RIN: deze records hebben betrekking op dezelfde persoon.

Er moet echter een kanttekening worden gemaakt bij het koppelen van verschillende microdatabestanden. Een persoon kan namelijk in het ene bestand de waarde 'R' op RINPERSOONS hebben en in het andere bestand de waarde 'S', en vice versa. Deze situatie kan zich voordoen als een persoon ten tijde van het ene bestand wél in de GBA stond ingeschreven en ten tijde van het andere bestand niet. Omdat de records in dat geval ook een ander RIN-nummer hebben gekregen, zijn zij niet aan elkaar te koppelen.

Voorkomende waarden van de variabelen

In deze paragraaf worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

1 RINPERSOONS
Soort rinpersoon

R	Rinpersoon in GBA

2 RINPERSOON
Samen met rinpersoons is dit de persoon

3 B9_SUM
Opgebouwde jaren

4 C1_OMR
Opgebouwde aanspraak als annuïteit

5 C1_SCHATT
Opgebouwde aanspraak inclusief bijschatting

6 D1_OMR
Opgebouwde aanspraak als kapitaal

7 G1_SCHATT
Te bereiken aanspraken

Bijlage A Versiegeschiedenis

Bestandsnaam	*Reden*
081007 PA 2005V1	Eerste plaatsing, voorlopige cijfers
090323 PA 2005V2	Definitieve cijfers
100520 Pensioenaanspraken 2005V3	Aanpassing variabelen
100531 Pensioenaanspraken 2006V1	Eerste plaatsing, voorlopige cijfers
101231 Pensioenaanspraken 2005V4	Revisie
101231 Pensioenaanspraken 2006V2	Definitieve cijfers
110104 PensioenaansprakenVLP2007V1	Eerste plaatsing, voorlopige cijfers
110104 PensioenaansprakenVLP2008V1	Eerste plaatsing, voorlopige cijfers
110502 Pensioenaanspraken 2005V5	Toevoeging variabele
110502 Pensioenaanspraken 2006V3	Toevoeging variabele
110502 PensioenaansprakenVLP2007V2	Toevoeging variabele
110502 PensioenaansprakenVLP2008V2	Toevoeging variabele
130521 Pensioenaanspraken 2005V6	Revisie
130521 Pensioenaanspraken 2006V4	Revisie
130521 Pensioenaanspraken 2007V3	Definitieve cijfers
130521 Pensioenaanspraken 2008V3	Definitieve cijfers
130521 Pensioenaanspraken 2009V1	Eerste plaatsing, voorlopige cijfers